

Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Sanal Ortam Yalnızlık ve Empatik Öfke Durumlarının İncelenmesi

Faculty of Sport Sciences Students Investigation of Loneliness and Empathic Anger in Virtual Environment

Bülent TATLISU^{1*}, Cansu Nur AKMAN²

*Correspondence:

Bülent TATLISU

btatlisu@bayburt.edu.tr

Bayburt University, Bayburt, Turkey

¹ Öğr. Gör. Dr.

Bayburt University, Bayburt, Türkiye,

btatlisu@bayburt.edu.tr

Orcid: 0000-0003-4208-4583

²Arş. Gör.

Bayburt University, Bayburt, Türkiye,

cansunurisildak@bayburt.edu.tr

Orcid: 0009-0003-8244-4595

<https://doi.org/10.5281/>

Received / Gönderim: 23.01.2025

Accepted / Kabul: 25.02.2025

Published / Yayın: 28.02.2025

Volume 2, Issue 1, February, 2025

Abstract

This study, aimed at examining the virtual loneliness and empathic anger attitudes of students in the Faculty of Sports Sciences in terms of sports and various variables, was conducted using a general survey model. The research group consisted of a total of 401 students, 172 female and 229 male, who were actively enrolled during the 2023-2024 academic year. "Personal Information Form", "Virtual Environment Loneliness" and "Empathetic Anger Scale" created by the researchers were used as data collection tools. Data were analyzed with Windows SPSS 26.0 package program. Depending on the number of categories of the independent variable, Independent Sample t-Test was used in double groups, and One-Way Analysis of Variance (ANOVA) and LSD test, one of the Posthoc tests, were used in multiple groups. The results were interpreted according to the 0.05 significance level. The study found that the virtual loneliness and empathic anger attitudes of Bayburt University students were influenced by the departments they were studying in, the duration of their sports activities, and the type of sports they engaged in. As a result, it was concluded that sports is a variable affecting virtual loneliness and empathic anger attitudes

Keywords Empathy, sports, virtual environment, loneliness, university student..

Öz

Spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin spor ve çeşitli değişkenler açısından sanal ortam yalnızlık ve empatik öfke tutumlarının incelenmesi amaçlanan bu çalışma genel tarama modeli ile gerçekleştirilmiştir. Araştırma grubunu 2023-2024 öğretim yılında öğrenimine aktif devam eden 172 kadın, 229 erkek olmak üzere toplam 401 öğrenci oluşturmaktadır. Veri toplama araçları olarak araştırmacılar tarafından oluşturulan "Kişisel Bilgi Formu", "Sanal Ortam Yalnızlık" ve "Empatik Öfke Ölçeği" kullanılmıştır. Veriler Windows SPSS 26.0 paket programı ile analiz edildi. Bağımsız değişkenin kategori sayısına bağlı olarak ikili gruplarda Bağımsız Örneklem t-Testi, çoklu gruplarda ise Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) ile Posthoc testlerinden LSD testi kullanıldı. Sonuçlar 0.05 anlamlılık düzeyine göre yorumlandı. Araştırmada üniversite öğrencilerinin sanal ortam yalnızlık ve empatik öfke tutumlarının öğrenim gördükleri bölümlerde, spor yapma sürelerinde ve yapmış oldukları spor türünde etkilediği tespit edildi. Sonuç olarak sporun; sanal ortam yalnızlık ve empatik öfke durumuna etki eden bir değişken olduğu tespit edildi.

Anahtar Kelimeler: Empati, spor, sanal ortam, yalnızlık, üniversite öğrencisi.

Giriş

Sosyal medyanın bireylerin yaşantısında var olmasıyla birlikte sanal yalnızlık kavramını da sıklıkla görmekteyiz. Sanal ortam yalnızlığı, insanların sosyal medyada kendini rahatça ifade ederken, gerçek dünyada insanlardan uzaklaşmasıdır (Korkmaz, Usta ve Kurt, 2014). Sanal ortam yalnızlığını tanımlarken, kişilerin mevcut hayatlarında ve sanal ortamda istedikleri sosyal çevre ile kafa karışıklığı yaşamaları olarak belirtmiştir (Usta, Korkmaz ve Kurt, 2014). Farklı bir tanımda ise sanal yalnızlık kişinin dijital ortamda özellikle sosyal medyada kendisini uzaklaşmış ve değersiz hissettiği bir durum olarak tanımlanmaktadır (Morahan-Martin ve Schumacher, 2003). Sanal ortam yalnızlığı kavramı ile ilgili yükseköğretim öğrencilerine çalışmalar yapılmıştır (Tosun ve Beşler, 2022). Literatürde bir çalışmada, üniversite öğrencilerinin sanal ortamda yalnızlık düzeyleri değerlendirilmiş ve sonuçlar, 19-25 yaş aralığındaki öğrencilerin daha fazla sanal etkileşimde bulunduğunu göstermiştir (Çimen, 2018). Özdemir ve arkadaşları 20 yaş altı üniversite öğrencilerinin farklı yaşlara sahip olanlarla karşılaştırıldığında daha yüksek sanal yalnızlık düzeylerine sahip olduğunu ortaya koymuştur (Özdemir, Akçakanat ve İzgüden, 2017).

Literatürde empati kavramı ve bir alt dalı olan empatik öfke kavramı üzerine yönelik çalışmalar mevcuttur. Empati, psikolojik sağlık gibi birçok farklı alanda görülen önemli bir kavram olarak karşımıza çıkmaktadır (Hall ve Schwartz, 2019). Empatik öfke ise, bireylerin başkalarının maruz kaldığı haksızlık veya zarar karşısında hissettikleri öfke duygusudur. Bu duygusal tepki, sosyal adalet ve etik değerlerle yakından ilişkilidir ve kişilerin sosyalleşmesinde önemli bir etkidir (Okutan, 2019). Empati ve beden eğitimi kavramları özdeşleşmektedir, kişilik gelişimi, sosyalleşme, çevreyle olan uyum beden eğitimi ve çeşitli spor aktiviteleriyle geliştirilebilir (Çıtak ve Tabuk, 2022; Türker ve ark., 2021). Literatür incelendiğinde empatinin eğitim, psikoloji ve iş hayatı gibi çeşitli alanlarda pek çok davranışsal ve duygusal etkileri ile alakalı araştırmalar mevcuttur ancak spor bilimleri alanına baktığımızda bu gibi çalışmaların sınırlı olduğu görülmüştür.

Fiziksel aktivitenin sağlık üzerindeki olumlu etkilerinin yanında psikolojik sağlığa olan etkisi de önemlidir (Orkun Erkilic & Erkilic, 2023; Orkun Erkilic ve ark., 2024; Coşkuntürk ve ark., 2023). Sanal ortamda yalnızlık hissi, bireyin fiziksel aktivite yapma isteğini azaltabilir ve dolayısıyla psikolojik sağlık üzerinde olumsuz bir etki yaratabilir. Araştırmalar, fiziksel aktivitenin, sosyal etkileşimlerin azaldığı sanal ortamlarda bile bireylerin ruh sağlığını olumlu yönde etkileyebileceğini göstermektedir. Empatik öfke ise, sanal ortamda yaşanan negatif etkileşimler sonucu ortaya çıkabilir ve bu da bireyin motivasyonunu ve özgüvenini olumsuz etkileyebilir. Düzenli fiziksel aktivite sağlık için çok önemlidir (Gün ve Ağırbaş, 2018), ayrıca düzenli fiziksel aktivitenin bireyin psikolojik olarak rahatlamasını sağladığı (Gülbağçe, Tazeoğlu ve Gülbağçe, 2019; Gönen ve ark., 2022) ve özgüveni artırabileceği de literatürde yer alan bir bulgudur (Uçan ve Ozan, 2019; Türker, 2020; Tatlısu ve Kan, 2023). Dolayısıyla, sanal ortamda yalnızlık ve empatik öfke gibi faktörlerin etkilerini azaltmak için fiziksel aktiviteye yönelmek önemli bir strateji olabilir.

Spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin daha çok sporun içinde yer alması sebebiyle sanal ortam yalnızlık ve empatik öfke düzeylerinin incelenmesi gerekliliğini beraberinde getirmiştir (Tosun ve Beşler, 2022). Verilen bilgiler ışığında bu bilimsel çalışma, Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin sanal ortam yalnızlık ve empatik öfke eğilimlerinde spor ve farklı değişkenlerin etkisini incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırmanın bulguları, eğitimcilerin ve psikolojik danışmanların bu öğrencilere yönelik destek ve müdahale stratejilerini geliştirmelerine yardımcı olacak değerli içgörüler sunacağı düşünülmektedir.

MATERYAL VE YÖNTEM

Araştırma Modeli

Genel tarama modeli, bir araştırma yöntemi olarak kullanılan bir tarama modelidir. Bu model, bir evrende çok sayıda öge veya eleman bulunduğunda, bu evrenin genel özelliklerini anlamak veya genel bir yargı oluşturmak amacıyla kullanılır. Genel tarama modeli genellikle evrenin tümüyle ilgilenmek yerine, evrenden rastgele seçilen bir örnek veya örneklem üzerinde yapılan tarama düzenlemelerine dayanır (Karasar, 1984; Cresswell, 2013).

Araştırma hipotezleri aşağıdaki gibi yer almaktadır.

H1: Öğrencilerin cinsiyet değişkeni “Sanal Ortam Yalnızlık” düzeyleri ile “Empatik Öfke” durumlarında etkilidir.

H2: Spor bilimleri fakültesindeki bölüm değişkeni öğrencilerin “Sanal Ortam Yalnızlık” düzeyleri ile “Empatik Öfke” durumlarında etkilidir.

H3: Spor yapma süresi değişkeni öğrencilerin “Sanal Ortam Yalnızlık” düzeyleri ile “Empatik Öfke” durumlarında etkilidir.

H4: Spor türü değişkeni öğrencilerin “Sanal Ortam Yalnızlık” düzeyleri ile “Empatik Öfke” durumlarında etkilidir.

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evreni 2024-2025 güz döneminde eğitimine aktif olarak devam eden öğrenciler oluştururken örneklem grubunu ise Bayburt üniversitesinde öğrenim gören spor bilimleri fakültesi öğrencileri oluşturmaktadır.

Veri Toplama Araçları

Kişisel Bilgi Formu: Araştırmada öğrencilerden çeşitli kişisel bilgileri elde etmek için hazırlanan formda; cinsiyet, yaş, aile yapısı, toplam aile geliri, bölüm, sınıf düzeyi, haftalık yapmış oldukları spor yapma süreleri, spor branş türü ve spor yapma durumları ile alakalı sorular sorulmuştur.

Sanal Ortam Yalnızlık Ölçeği (SOYÖ): Bireylerin sanal ortamlarda sosyalleşme düzeylerini ve sanal ortamların bireylerin sosyalleşmelerine etkilerini belirlemek amacıyla Korkmaz ve arkadaşları (2014) tarafından geliştirilen ölçek beş Likert tipi olup Sanal Sosyalleşme, Sanal Paylaşım ve Sanal Yalnızlık başlıklı üç alt boyuta sahiptir. Ölçeğin toplam 20 maddesi bulunmaktadır. Ölçeğin genel iç tutarlık katsayısı Cronbach alfa 0.81 olarak belirlenmiştir. Alt boyutlara ilişkin Cronbach Alpha değerleri şu şekildedir: Sanal Sosyalleşme için 0.84, Sanal Paylaşım için 0.80 ve Sanal Yalnızlık için 0.61'dir. Bu çalışma için hesaplanan Cronbach alfa iç tutarlık katsayıları ise sırasıyla 0.888, 0.775 ve 0.877'dir, alt boyutlar için sırasıyla Sanal Sosyalleşme, Sanal Paylaşım ve Sanal Yalnızlık olarak belirlenmiştir. Bu bulgular, ölçeğin genel iç tutarlık düzeyinin kabul edilebilir olduğunu ve alt boyutların da iç tutarlık düzeylerinin kabul edilebilir olduğunu göstermektedir.

Empatik Öfke Ölçeği: Bireylerin Empatik öfke düzeylerini belirleme amacı ile Okutan (2019) tarafından Türkçe geçerlik güvenirliği yapılan ölçeğin orijinal halini Vitaglione ve Barnett (2003) tarafından geliştirilmiştir. Ölçek, 1 (Beni iyi bir şekilde tanımlamıyor) ile 5 (Beni çok iyi tanımlıyor) arasında değerlendirilmektedir ve yüksek puanlar empatik öfke düzeyinin arttığını işaret etmektedir. Ölçeğin orijinal versiyonunda Cronbach Alpha iç tutarlık katsayısı 0.86 olarak belirlenmiştir. Okutan (2019) tarafından Türkçeye uyarlanan ölçeğin Cronbach Alpha iç tutarlık katsayısı ise 0.71 olarak tespit

edilmiştir. Sizininki gibi bir çalışmada ise Cronbach Alpha iç tutarlık katsayısı 0.733 olarak hesaplanmıştır. Bu bulgulara göre, ölçeğin genel iç tutarlık düzeyinin kabul edilebilir olduğu söylenebilir. Ancak, orijinal versiyona göre bir miktar düşüş olduğu ve Türkçeye uyarlanan versiyona göre değişiklik olduğu gözlemlenmektedir. Bu farklılıkların, ölçeğin farklı kültürel ve dil bağlamlarında farklılık gösterebileceğini düşündürebileceği göz önünde bulundurulmalıdır. Ancak, ölçeğin genel geçerliliği ve iç tutarlığı kabul edilebilir düzeydedir (Okutan, 2019).

Veri Analizi

Bu araştırmada, katılımcıların 'Sanal Ortam Yalnızlık' ve 'Empatik Öfke Eğilimi' durumları değerleri SPSS 26.0 paket programı kullanılarak incelendi. Bağımsız değişkenin kategori sayısına bağlı olarak, ikili gruplarda Bağımsız Örneklem t-Testi ve çoklu gruplarda Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA) ile posthoc testlerinden LSD testi kullanıldı. Elde edilen sonuçlar, 0.05 anlamlılık düzeyinde yorumlandı.

Bulgular

Araştırma sonucunda elde edilen bulgular tablolaştırılarak bu başlık altında sunulmuştur.

Tablo 1 Katılımcıların sanal ortam yalnızlık ve empatik öfke eğilim ölçeğine ait tanımlayıcı istatistik, normallik ve güvenirlik analiz sonuçları

Boyut / Ölçek	N	X	Sd	Skewness	Kurtosis	Cronbach's alpha
Sanal Sosyalleşme	401	22,63	5,81	-,081	,787	,775
Sanal Paylaşım	401	17,95	6,47	,091	-,466	,877
Sanal Yalnızlık	401	13,59	4,47	,081	,012	,766
S.Y.O. Ölçek Toplam	401	54,17	13,61	,097	,959	,888
Empatik Öfke Eğilim	401	22,38	5,26	,026	-,038	,733

Tablo 1'e göre, tanımlayıcı istatistikler ve normallik analizleri sonuçları incelendiğinde, verilerin basıklık (kurtosis) ve çarpıklık (skewness) değerlerinin Tabachnik ve Fidell (2007) ile George ve Mallery (2010) tarafından belirtilen sınırlar içinde (± 1 ; ± 2) olduğu görülmektedir. Bu durumda, verilerin normal dağılıma uygun olduğu kabul edilebilir.

Ayrıca ölçek güvenirlik değerlerinin tüm boyutlarda ve ölçek toplamında yüksek seviyede olduğu görülmektedir.

Tablo 2. Katılımcıların sanal ortam yalnızlık ve empatik öfke eğilim ölçeğine ait değerlerinin cinsiyetlerine göre karşılaştırılması

Boyut	Cinsiyet	N	X	Ss	t	p
Sanal Sosyalleşme	Kadın	172	22,64	5,55	,043	,966
	Erkek	229	22,62	6,01		
Sanal Paylaşım	Kadın	172	17,79	6,36	-,434	,665
	Erkek	229	18,07	6,56		
Sanal Yalnızlık	Kadın	172	13,80	4,29	,809	,419
	Erkek	229	13,43	4,61		
S.O.Y. Ölçek Toplam	Kadın	172	54,23	12,92	,078	,938
	Erkek	229	54,13	14,14		
Empatik Öfke Eğilim Toplam	Kadın	172	22,16	5,61	-,720	,472
	Erkek	229	22,54	4,99		

*p<.05

Tablo 2 incelendiğinde katılımcıların cinsiyetlerine göre Sanal Ortam Yalnızlık ve Empatik Öfke Eğilim Ölçeği incelendiğinde ölçek toplamı ve tüm alt boyutlarında herhangi bir anlamlı farklılığın olmadığı görülmektedir.

Tablo 3 Katılımcıların sanal ortam yalnızlık ve empatik öfke eğilim ölçeğine ait değerlerinin okudukları bölümlerine göre karşılaştırılması

Boyut	Bölüm	N	X	Ss	f	p	LSD
Sanal Sosyalleşme	Antrenörlük Eğitimi	196	22,53	6,15	1,664	,174	
	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlik	42	21,04	5,35			
	Rekreasyon	38	22,57	6,71			
	Spor Yöneticiliği	125	23,32	5,00			
Sanal Paylaşım	Antrenörlük Eğitimi	196	17,83	6,45	3,830	,010*	d>b
	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlik	42	15,14	6,13			
	Rekreasyon	38	18,28	7,47			
	Spor Yöneticiliği	125	18,98	6,06			
Sanal Yalnızlık	Antrenörlük Eğitimi	196	13,40	4,53	,743	,527	
	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlik	42	13,00	4,31			
	Rekreasyon	38	14,02	4,67			
	Spor Yöneticiliği	125	13,95	4,39			
S.O.Y.Ölçek Toplam	Antrenörlük Eğitimi	196	53,77	13,98	2,992	,031*	d>b
	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlik	42	49,19	11,75			
	Rekreasyon	38	54,89	16,17			
	Spor Yöneticiliği	125	56,26	12,53			
Empatik Öfke Eğilim Toplam	Antrenörlük Eğitimi	196	22,05	5,17	6,647	,000*	b>a,c,d
	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlik	42	25,73	5,95			
	Rekreasyon	38	21,84	5,36			
	Spor Yöneticiliği	125	21,92	4,78			

*p<.05

Tablo 3 incelendiğinde katılımcıların okudukları bölümlere göre sanal ortam yalnızlık ölçek toplamı ve sanal paylaşım alt boyutu ile empatik öfke eğilim ölçek toplamında anlamlı farklılıkların olduğu tespit edildi.

Tablo 4 Katılımcıların sanal ortam yalnızlık ve empatik öfke eğilim ölçeğine ait değerlerinin yapmış oldukları spor türlerine göre karşılaştırılması

Boyut	Spor Türü	N	X	Ss	t	p
Sanal Sosyalleşme	Bireysel Sporlar	170	22,59	5,71	-,140	,889
	Takım Sporları	119	22,68	5,65		
Sanal Paylaşım	Bireysel Sporlar	170	17,60	6,33	-,842	,400
	Takım Sporları	119	18,24	6,47		
Sanal Yalnızlık	Bireysel Sporlar	170	13,62	4,63	,760	,448
	Takım Sporları	119	13,21	4,59		
S.O.Y.Ölçek Toplam	Bireysel Sporlar	170	53,82	13,29	-,199	,842
	Takım Sporları	119	54,14	13,61		
Empatik Öfke Eğilim Toplam	Bireysel Sporlar	170	22,85	5,07	2,327	,021*
	Takım Sporları	119	21,42	5,18		

*p<.05

Tablo 4 incelendiğinde katılımcıların yapmış oldukları spor türlerine göre empatik öfke eğilim ölçeği toplamında bireysel spor yapanların takım sporu yapanlara göre ortalama puanların daha yüksek olduğu görülmektedir.

Tablo 5 Katılımcıların sanal ortam yalnızlık ve empatik öfke eğilim ölçeğine ait değerlerinin haftalık spor yapma sürelerine göre karşılaştırılması

Boyut	Spor süre	N	X	Ss	f	p	LSD
Sanal Sosyalleşme	1-3 Saat Arası	106	22,33	5,55	,370	,691	
	4-7 Saat Arası	103	23,00	5,36			
	8 Saat ve Üzeri	80	22,56	6,25			
Sanal Paylaşım	1-3 Saat Arası	106	17,63	6,32	,405	,667	
	4-7 Saat Arası	103	18,32	6,48			
	8 Saat ve Üzeri	80	17,58	6,41			
Sanal Yalnızlık	1-3 Saat Arası	106	13,33	4,76	,087	,917	
	4-7 Saat Arası	103	13,44	4,44			
	8 Saat ve Üzeri	80	13,62	4,67			
S.O.Y.Ölçek Toplam	1-3 Saat Arası	106	53,30	13,22	,321	,726	
	4-7 Saat Arası	103	54,76	13,46			
	8 Saat ve Üzeri	80	53,77	13,66			
Empatik Öfke Eğilim Toplam	1-3 Saat Arası	106	21,87	4,93	5,541	,004	b>a,c
	4-7 Saat Arası	103	23,54	4,86			
	8 Saat ve Üzeri	80	21,13	5,52			

*p<.05

Tablo 5 incelendiğinde katılımcıların haftalık spor yapma sürelerine göre empatik öfke eğilim ölçeği toplamında anlamlı farklılıkların olduğu tespit edildi.

SONUÇ VE TARTIŞMA

Tablo 2 incelendiğinde katılımcıların cinsiyetlerine göre Sanal Ortam Yalnızlık ve Empatik Öfke Eğilim Ölçeği incelendiğinde ölçek toplamı ve tüm alt boyutlarında herhangi bir anlamlı farklılığın olmadığı görülmektedir. Araştırmanın yapıldığı toplumda, cinsiyete bağlı olarak sanal ortam alışkanlıkları veya empatik öfke eğilimlerinde belirgin farklılıklar olmayabilir. Kültürel normlar, cinsiyet rolleri ve beklentiler, bu tür farklılıkların ortaya çıkmasını etkileyebilir. Literatürde yapılan çalışmalar, sanal ortam yalnızlık konusunda cinsiyetin etkisinin sınırlı veya yok denecek kadar az olduğunu göstermektedir. Kolkıran, Yavuz, Deniz, Satıcı ve Birni (2023) ile Ay ve Başbüyük (2020) tarafından yapılan çalışmalarda, sanal ortam yalnızlık düzeyinde cinsiyetin belirleyici bir faktör olmadığı sonucuna varılmıştır. Ünal ve Korkmaz (2023), Demir (2018), ve Şensoy, Çolak ve Doğan (2020) da kendi araştırmalarında benzer sonuçlara ulaşmışlardır. Bu bulgular, cinsiyetin sanal ortam yalnızlık düzeyleri üzerinde anlamlı bir etkisi olmadığını desteklemektedir.

Güvenç (2022), sanal ortam yalnızlığının cinsiyet değişkenine göre anlamlı farklılıklar gösterdiğini, erkeklerin sanal ortam yalnızlık (SOY) puanlarının kadınlarından anlamlı şekilde daha yüksek olduğunu belirlemiştir. Aynı şekilde, Yeşildal ve Ertaş (2020) çalışmalarında da üniversite öğrencilerinin sanal ortam yalnızlık düzeylerinin cinsiyete göre farklılaştığı, erkeklerin ortalamasının kadınlardan daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Çimen (2018) tarafından yapılan araştırmada da erkeklerin sanal ortamda daha sosyal oldukları belirtilmiştir. Özdemir ve arkadaşları (2017) ise araştırmalarında, cinsiyete göre sanal paylaşım ve sosyalleşme alt boyutlarında farklılıklar olduğunu ancak sanal yalnızlık alt boyutunda anlamlı bir fark olmadığını belirtmişlerdir. Bu bulgular, erkeklerin sanal ortamda daha yalnız hissetme eğiliminde olabileceklerini düşündüren faktörleri de içermektedir, bunlar arasında "konuşacak veya beraber olacak kimse olmaması", "can sıkıldığında zaman geçirme isteği", "yaşadığı problemleri paylaşabileceği ortamın sanal sohbet ortamlarında bulunması", "sanal sohbet ortamlarına bağımlı hissetme" ve "kendini yalnız hissetme duygusu" gibi etkenler yer almaktadır.

Empatik öfke eğilim konusunda bulmuş olduğumuz sonuçları destekler nitelikte çalışmalar yer almaktadır. Yılmaz, Demirkol ve Zahal (2022) üniversite öğrencileri üzerinde yaptıkları çalışmada cinsiyetin empatik öfke eğilimlerini istatistiksel olarak etkilemediği sonucuna ulaşmışlardır. Benzer şekilde, Genç ve Kalafat (2010), Köksal (1997), Kortan (2010), Köksal (2000), Hietolahti-Ansten ve Kalliopuska (1990), Mutlu (2014) ve Yılmaz ve Akyel (2008) tarafından yapılan çalışmalarda da cinsiyet değişkeninin empatik beceriler veya öfke düzeyleri üzerinde anlamlı bir etkisinin olmadığı tespit edilmiştir.

Fettahlioğlu ve Gül (2022), yaptıkları araştırmada cinsiyet değişkeninde katılımcıların empatik öfke algılarında anlamlı derecede değişiklik gösterdiği sonucuna ulaşmışlardır. Bu bulgu, daha önceki araştırmalardan farklı bir sonuç ortaya koymaktadır. Benzer şekilde, Barut (2004) tarafından yapılan çalışmada öğretmenlerin empatik eğilim düzeylerinin cinsiyet değişkenine göre anlamlı farklılıklar gösterdiği tespit edilmiştir. Kılınç ve Uludağ (2017) ise çalışanların empatik eğilim düzeylerinin cinsiyete göre anlamlı farklılık gösterdiğini bulmuşlardır. Bu sonuçlar, cinsiyet değişkeninin empatik öfke algısı ve empatik eğilim düzeyleri üzerinde etkili olduğunu göstermektedir ki bu bulgular araştırmada bulmuş olduğumuz sonuçlardan ve daha önceki araştırmalardan farklıdır ve cinsiyetin bu konularda önemli bir değişken olduğunu öne sürmektedir. Tartışma bölümü, araştırma bulgularının literatür ışığında açıklanmasını ve ulusal/uluslararası mevcut araştırmalar üzerinden karşılaştırmalı olarak tartışılmasını içermelidir.

Tablo 3 incelenerek elde edilen bulgular, katılımcıların okudukları bölümlere göre Sanal Ortam Yalnızlık ölçeği ve empatik öfke eğilim durumları arasında belirgin farklılıklar olduğunu ortaya koymaktadır. Spor yöneticiliği öğrencilerinin sanal ortam yalnızlık ölçeği sanal paylaşım alt boyutu ve sanal ortam yalnızlık ölçek toplamında beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü öğrencilerine göre daha yüksek ortalama puanlar aldığı belirlenmiştir. Benzer şekilde, beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümü öğrencilerinin empatik öfke eğilim durumlarının diğer bölüm öğrencilerine göre daha yüksek olduğu saptanmıştır. Bu sonuçlar, farklı bölümlerde eğitim alan öğrencilerin sanal ortamda yalnızlık düzeyleri ve empatik öfke eğilimlerindeki farklılıkları göstermektedir. Bu farklılıkların sebepleri arasında, öğrencilerin bölüm tercihleri, eğitim süreçlerindeki farklı deneyimler ve bölümlerin sunduğu sosyal etkileşim ve iletişim fırsatları gibi faktörler etkili olabilir. Bu sonuçlar, bölümler arasındaki farklılıkları anlamak ve öğrencilerin ihtiyaçlarına daha etkili bir şekilde yanıt vermek için önemli bir temel oluşturabilir.

Demir (2018) tarafından yapılan araştırmada, öğretmenlerin mezun oldukları bölüm durumlarının sanal ortam yalnızlık düzeylerine etki yapmadığı sonucu elde edilmiştir. Yani, öğretmenlerin mezun oldukları bölümün sanal ortamda yalnızlık düzeyleri üzerinde belirleyici bir faktör olmadığı ortaya çıkmıştır. Bu bulgu, öğretmenlerin sanal ortamdaki yalnızlık düzeylerinin, mezun oldukları bölüme göre farklılık göstermediğini göstermektedir. Bu sonuç, öğretmenlerin sanal ortamda yaşadıkları yalnızlık duygusunun, mezun oldukları bölümle ilişkili olmadığını ve farklı eğitim alanlarından gelen öğretmenlerin benzer düzeylerde sanal ortam yalnızlığı yaşadığını öne sürmektedir.

Empatik öfke eğilim ölçeği bulmuş olduğumuz sonuçların aksine Yılmaz ve arkadaşları (2022) tarafından yapılan çalışmada, konservatuvar öğrencilerinin empatik öfke düzeylerinin öğrenim gördükleri bölüme göre farklılaşmadığı belirlenmiştir. Bu bulgu, konservatuvar öğrencilerinin empatik öfke düzeylerinin, aldıkları eğitim programıyla ilişkili olmadığını göstermektedir. Mutlu (2014) tarafından gerçekleştirilen araştırmada ise sporcu üniversite öğrencilerinin empatik eğilimlerine bölüm değişkeninin herhangi bir etkisinin olmadığı saptanmıştır. Bu sonuç, sporcu öğrencilerin empatik eğilimlerinin, öğrenim gördükleri bölümle ilişkili olmadığını göstermektedir.

Tablo 4 incelendiğinde katılımcıların yapmış oldukları spor türlerine göre Sanal Ortam Yalnızlık ölçeği alt boyut ve toplamında anlamlı bir farklılık belirlenmediği, ancak empatik öfke eğilim ölçeği toplamında bireysel spor yapanların takım sporu yapanlara göre ortalama puanların daha yüksek olduğu görülmüştür. Bu sonucun nedeni, katılımcıların spor türleriyle empatik öfke eğilimi arasında ilişki olabileceği şeklinde yorumlanabilir. Belirli spor türlerinin, bireylerin duygusal tepkilerini şekillendirme veya yönetme biçimlerini etkileyebileceği düşünülebilir. Ancak, Sanal Ortam Yalnızlık ölçeği alt boyutları ve toplamında anlamlı bir farklılık belirlenmemesi, spor türlerinin sanal ortamda yalnızlık duygusunu etkilemediğini gösterebilir. Bu bulgular, spora bağlı olarak bireylerin duygusal deneyimlerinde farklılıklar olabileceğini, ancak sanal ortam yalnızlık düzeylerinin spor türlerine bağlı olarak değişmediğini düşündürülebilir.

Empatik öfke eğilim ölçeğinde bulunan sonuçların aksine, Yılmaz ve Akyel (2008) tarafından yapılan araştırmada, beden eğitimi öğretmen adaylarının empatik eğilim puanlarının spor yapma durumuna göre farklılaşmadığı tespit edilmiştir. Dolayısıyla, Yılmaz ve Akyel (2008) 'in çalışması, spor yapma durumunun beden eğitimi öğretmen adaylarının empatik eğilimlerini etkilemediğini öne sürmektedir.

Tablo 5 incelendiğinde katılımcıların haftalık spor yapma sürelerine göre Sanal Ortam Yalnızlık ölçeği alt boyut ve toplamında anlamlı bir farklılık belirlenmediği, ancak empatik öfke eğilim ölçeği toplamında 4-7 saat arası spor yapanların diğer gruplara kıyasla daha yüksek ortalama puanlar aldığı görülmektedir. Bu sonucun nedeni, belirli

bir süre boyunca düzenli olarak spor yapmanın duygusal dengeyi sağlama veya duygusal refahı artırma potansiyeline sahip olabileceği şeklinde yorumlanabilir. Bu süre aralığında düzenli spor yapmanın, bireylerin empatik öfke eğilimlerini olumlu yönde etkilediği düşünülebilir. Ancak, Sanal Ortam Yalnızlık ölçeği alt boyutları ve toplamında anlamlı bir farklılık belirlenmemesi, haftalık spor yapma sürelerinin sanal ortamda yalnızlık düzeylerini etkilemediğini gösterebilir. Bu bulgular, düzenli spor yapmanın duygusal yönden faydalı olabileceğini, ancak sanal ortam yalnızlık düzeylerinin spor yapma sürelerine bağlı olarak değişmediğini düşündürülebilir.

ÖNERİLER

Bu araştırma, Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin sanal ortamda yaşadıkları yalnızlık ve empatik öfke düzeylerinin, cinsiyet, spor yapma süresi, yapılan spor türü ve öğrencilerin kayıtlı olduğu bölümlere göre değişkenlik gösterip göstermediğini incelenmiştir. Elde edilen bulgular, sporun, özellikle düzenli ve bireysel olarak yapıldığında, empatik öfke düzeylerini olumlu yönde etkileyebileceğini göstermiştir. Ancak sanal ortamda hissedilen yalnızlık üzerindeki etkisi sınırlı kalmıştır.

Araştırma sonuçları, cinsiyetin sanal ortam yalnızlığı ve empatik öfke düzeyleri üzerinde anlamlı bir etkisi olmadığını ortaya koymuştur. Bu, dijital ortamlarda yaşanan deneyimlerin bireysel farklılıklardan ziyade, genel kullanım alışkanlıkları ve sosyal etkileşim kalıpları tarafından daha fazla şekillendirildiğine işaret edebilir. Öğrencilerin lisans eğitimi aldığı bölümler arasında ise empatik öfke düzeyleri açısından belirgin farklar saptanmış, ancak sanal ortam yalnızlık düzeyleri üzerinde benzer bir etki gözlenmemiştir. Bu durum, öğrencilerin akademik disiplinlerine göre sosyal duyarlılık ve empati kapasitelerinde farklılaşmalar olabileceğini, fakat bu farklılaşmanın sanal ortam yalnızlığına etki etmediğini işaret edebilir. Bu bulgular, spor ve düzenli fiziksel aktivitenin öğrencilerin psikolojik sağlığı üzerinde olumlu etkilere sahip olabileceği fikrini de desteklemektedir. Ancak sanal ortam yalnızlığı gibi karmaşık psikolojik durumların, spor yapmanın ötesinde, daha geniş çerçevede incelenmesi gerekmektedir. Bu nedenle, üniversitelerin ve eğitim kurumlarının, öğrencilerin sosyal ve psikolojik ihtiyaçlarını karşılamak için bütüncül yaklaşımlar geliştirmesi, bireysel farklılıkları dikkate alarak geniş kapsamlı stratejiler geliştirmesi önem taşımaktadır.

Sonuç olarak, spor ve fiziksel aktivitenin, özellikle empatik öfke gibi belirli psikolojik durumlar üzerinde olumlu etkileri olabilirken, sanal ortam yalnızlığının azaltılması için daha kapsamlı sosyal ve psikolojik stratejilerin geliştirilmesi gerekmektedir. Bu bağlamda, gelecekteki araştırmaların, spor ve fiziksel aktivitenin psikolojik sağlık üzerindeki etkilerini daha derinlemesine incelemesi ve sanal ortamda yalnızlıkla mücadelede etkili olabilecek yeni müdahale yöntemleri üzerine yoğunlaşması önerilmektedir.

Bu çalışmanın sonuçlarına dayanarak, üniversite öğrencilerine yönelik psikolojik destek ve rehberlik hizmetlerinin, sanal ortamda yalnızlık hissini azaltmaya yönelik stratejiler geliştirmesi ve öğrencilerin psikolojilerini olumlu etkileyecek stratejiler geliştirmesi önerilir. Ayrıca, öğrencilere düzenli fiziksel aktivite yapmanın psikolojik faydaları hakkında bilgi verilerek, bireysel ve takım sporlarına katılımları teşvik edilmeli ve farkındalık düzeyleri artırılmalıdır. Son olarak, üniversitelerin spor tesislerinin ve sosyal etkinliklerin erişilebilirliğini artırmak, öğrencilerin sanal ortamda hissedilen yalnızlık duygusunu hafifletebilir.

Kısaltmalar / Abbreviations

f	Frekans
%	Yüzde
SPSS	Statistical Package for the Social Sciences
p	Anlamlılık değeri
SOYÖ	Sanal Ortam Yalnızlık Ölçeği

Beyanlar / Declarations**Etik Onay ve Katılım Onayı / Ethics approval and consent to participate**

Bu çalışmanın hazırlanma ve yazım sürecinde "Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi" kapsamında bilimsel, etik ve alıntı kurallarına uyulmuş olup; toplanan veriler üzerinde herhangi bir tahrifat yapılmamış ve bu çalışma herhangi başka bir akademik yayın ortamına değerlendirme için gönderilmemiştir. Makale ile ilgili doğabilecek her türlü ihlallerde sorumluluk yazara aittir.

In the preparation and writing process of this study, scientific, ethical, and citation principles outlined in the "Directive on Scientific Research and Publication Ethics of Higher Education Institutions" have been strictly followed. No falsification has been made on the collected data, and this study has not been submitted to any other academic publication medium for evaluation. The author assumes full responsibility for any potential violations related to the article

Veri Ve Materyal Erişilebilirliği / Availability of data and material

Bu çalışmanın bulgularını destekleyen veriler, makul talepler üzerine sorumlu yazardan temin edilebilir. Veri seti yalnızca akademik amaçlar için erişilebilir olacak ve verilerin herhangi bir kullanımı, orijinal çalışmayı referans gösterecek ve katılımcıların gizliliğini koruyacaktır.

The data that support the findings of this study are available from the corresponding author upon reasonable request. The dataset will be accessible only for academic purposes, and any use of the data will recognize the original study and maintain the confidentiality of the participants.

Çıkar Çatışması / Competing interests

Yazarlar, bu makalede sunulan çalışmayı etkileyebilecek herhangi bir çıkar çatışması veya kişisel ilişkiye sahip olmadıklarını beyan etmektedirler.

The authors declare that they have no known competing financial interests or personal relationships that could have appeared to influence the work reported in this paper.

Fon Desteği / Funding

Bu çalışma, kamu, ticari veya kar amacı gütmeyen sektörlerden herhangi bir özel fonlama desteği almamıştır / This study did not receive any specific grant from funding agencies in the public, commercial, or not-for-profit sectors.

Yazar Katkıları / Author contributions

Çalışmanın tasarımı ve planlanması: B.T., C.N.A.; Veri toplama, analizi veya yorumlanması: B.T., C.N.A.; Makalenin yazımı: B.T., C.N.A.; Veri düzenleme, yöntem belirleme, yazım – özgün taslak, yazım – gözden geçirme ve düzenleme: B.T., C.N.A.; Tüm yazarlar, makalenin önemli noktalarını eleştirel bir şekilde gözden geçirmiştir. Tüm yazarlar makalenin son halini onaylamıştır.

Design and planning of the study: B.T., C.N.A.; Data collection, analysis, or interpretation: B.T., C.N.A.; Writing of the manuscript: B.T., C.N.A.; Data organization, methodology determination, writing – original draft, writing – review and editing: B.T., C.N.A.; All authors have critically reviewed the key points of the manuscript. All authors have approved the final version of the manuscript.

Teşekkür / Acknowledgements

None / Not applicable

APA Citation:

Tatlısu, B., & Akman, C. N. (2025). Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin sanal ortam yalnızlık ve empatik öfke durumlarının incelenmesi. *Faculty of Sport Sciences Students Investigation of Loneliness and Empathic Anger in Virtual Environment*, 2(1), 16–26.

MLA Citation:

Tatlısu, Bülent, and Cansu Nur Akman. "Spor Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Sanal Ortam Yalnızlık ve Empatik Öfke Durumlarının İncelenmesi." *Faculty of Sport Sciences Students Investigation of Loneliness and Empathic Anger in Virtual Environment*, vol. 2, no. 1, 2025, pp. 16–26.

ISO 690 Citation:

Tatlısu, B., Akman, C. N. Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin sanal ortam yalnızlık ve empatik öfke durumlarının incelenmesi. *Faculty of Sport Sciences Students Investigation of Loneliness and Empathic Anger in Virtual Environment*, 2025, 2(1), 16–26.

Vancouver Citation:

Tatlısu B, Akman CN. Spor Bilimleri Fakültesi öğrencilerinin sanal ortam yalnızlık ve empatik öfke durumlarının incelenmesi. *Faculty of Sport Sciences Students Investigation of Loneliness and Empathic Anger in Virtual Environment*. 2025;2(1):16–26.

References / Kaynaklar

Ay, F., & Başbüyük, G. (2020). Yaşlı bireylerde sanal ortam yalnızlığı, internet bağımlılığı ve yaşam doyumu. *Yaşlı Sorunları Araştırma Dergisi*, 13(1), 27–35. <https://doi.org/10.46414/yasad.696356>

- Barut, Y. (2004, Temmuz). Orta öğretim kurumlarında çalışan öğretmenlerin empatik eğilim düzeyleri ile çatışma eğilim düzeylerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi. *13. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı*, Malatya, Türkiye.
- Çimen, L. K. (2018). Üniversite öğrencilerinin internet bağımlılığı ile sanal ortam yalnızlık düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 17(68), 1431–1452. <https://doi.org/10.17755/esosder.360302>
- Çıtak, E., & Tabuk, M. E. (2022). Hitit Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin empatik eğilim düzeylerinin incelenmesi. *Anadolu Akademi Sosyal Bilimler Dergisi*, 4(2), 161–171.
- Coşkunürk, O. S., Kurcan, K., Yel, K., & Güzel, S. (2023). Teknolojik gelişmelerin hareketsiz yaşama ve çocuklarda psiko-motor gelişime etkileri. *Dede Korkut Spor Bilimleri Dergisi*, 1(1), 48–59. <https://dergipark.org.tr/pub/dksbd/issue/77859/1309808>
- Creswell, J. W. (2013). *Nitel, nicel ve karma yöntem yaklaşımları: Araştırma deseni* (S. B. Demir, Çev.). Eğiten Kitap Yayınları. (Orijinal çalışma 2009'da yayımlanmıştır)
- Demir, D. (2018). Bilişim öğretmenlerinin sanal yalnızlık, mesleki tükenmişlik ve psikolojik iyi oluşları arasındaki ilişkinin incelenmesi (Yüksek lisans tezi). Afyon Kocatepe Üniversitesi Eğitim Enstitüsü, Afyon, Türkiye.
- Fettahioğlu, Ö. O., & Gül, N. (2022). Çalışma hayatında bilinçli farkındalık ve empatik öfkenin demografik değişkenler açısından irdeelenmesi. *Bitlis Eren Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(2), 340–351. <https://doi.org/10.47130/bitlisos.1205773>
- Genç, S. Z., & Kalafat, T. (2010). Öğretmen adaylarının empatik becerileri ile problem çözme becerileri. *Kuramsal Eğitim Bilim Dergisi*.
- George, D., & Mallery, P. (2010). *SPSS for Windows step by step: A simple study guide and reference* (10. baskı). Pearson Education, Inc.
- Gönen, M., Ceyhan, M. A., Çakır, Z., Zorba, E., & Coşkunürk, O. S. (2022). Spor bilimleri fakültesi öğrencilerinin rekreasyon alanı kullınmalarına ilişkin engel ve tercihleri. *The Online Journal of Recreation and Sports*, 11(4), 59–76. <https://doi.org/10.22282/ojrs.2022.10>
- Gülbahçe, A., Tozoğlu, E., & Gülbahçe, Ö. (2019). Üniversite öğrencilerinin konuşma kaygı düzeylerinin sportif aktivite ve farklı değişkenler açısından incelenmesi. *Journal of Sports Science*, 61–78.
- Gün, A., & Ağırbaş, O. (2018). The relationship between exercise addiction, physical activity level and body mass index of the students who are studying at Physical Education and Sports College. *Asian Journal of Education and Training*, 5(1), 50–55. <https://doi.org/10.20448/journal.522.2019.51.50.55>
- Güvenç, B. N. (2022). Yetişkinlerin beğenilme arzusu ile sanal ortam yalnızlık ve yetersizlik duygusu ilişkisinin incelenmesi (Yüksek lisans tezi). İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul, Türkiye.
- Hall, J. A., & Schwartz, R. (2019). Empathy present and future. *The Journal of Social Psychology*, 159(3), 225–243. <https://doi.org/10.1080/00224545.2018.1477442>
- Hietolahti-Ansten, M., & Kalliopuska, M. (1990). Self-esteem and empathy among children actively involved in music. *Perceptual and Motor Skills*, 71(3_suppl), 1364–1366. <https://doi.org/10.2466/pms.1990.71.3f.1364>
- Karasar, N. (1984). *Bilimsel araştırma metodu*. Hacettepe Taş Kitapçılık.
- Karasar, N. (2013). *Bilimsel araştırma yöntemi: Kavramlar ve temel ilkeler* (26. baskı). Nobel Akademik Yayıncılık.
- Kılınç, M., & Uludağ, A. (2017). The relationship between aggressive behavior and empathic tendency levels of health workers. *Gaziantep University Journal of Social Sciences*, 16(3), 809–825. <https://doi.org/10.21547/jss.307207>
- Köksal, A. (1997). Müzik eğitimi alan ve almayan ergenlerin empatik becerileri ve uyum düzeylerinin incelenmesi (Doktora tezi). Ankara Üniversitesi, Ankara, Türkiye.
- Köksal, A. (2000). Müzik eğitimi alma, cinsiyet ve sınıf düzeyi değişkenlerine göre ergenlerin empatik becerilerinin ve uyum düzeylerinin incelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(18).
- Kolıran, B., Yavuz, B., Deniz, M. E., Satıcı, S. A., & Birni, G. (2023, Haziran). Investigation of the relationship between virtual loneliness and academic desperation in university students. *IX. Uluslararası Türkçe Eğitim ve Sosyal Bilimler Kongresi*, 404–405, İstanbul, Türkiye.
- Korkmaz, Ö., Usta, E., & Kurt, I. (2014). Sanal ortam yalnızlık ölçeği (SOYÖ) geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 29(2), 144–159.
- Kortan, S. (2010). Müzikli dramatizasyonun ilköğretim ikinci kademe öğrencilerinin empatik eğilimleri üzerine etkisi (Yüksek lisans tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir, Türkiye.
- Morahan-Martin, J., & Schumacher, P. (2003). Loneliness and social uses of the Internet. *Computers in Human Behavior*, 19(6), 659–671. [https://doi.org/10.1016/S0747-5632\(03\)00040-2](https://doi.org/10.1016/S0747-5632(03)00040-2)
- Okutan, N. (2019). Empatik Öfke Ölçeği'nin Türkçe geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Yaşam Becerileri Psikoloji Dergisi*, 3(6), 237–250. <https://doi.org/10.31461/ybpd.621985>
- Orkun Erkilic, T. & Erkilic A.O. (2023). Bitki Bazlı Diyetlerin Spor Performansı Üzerindeki Etkileri. D.S.Yılmaz, B.C.Güder, M.Çolak içinde; Spor Bilimleri Temelinde Güncel Tartışmalar (s.141-150). İzmir:Duvar Yayınevi
- Orkun Erkilic, T., Bayraktar, B., Erkilic, A. O., & Özcan, G. B. (2024). Determination of Salivary Cortisol Levels and Nutrition, Smoking and Physical Activity Status of University Students during the Exam Period. Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi Lokman Hekim Tıp Tarihi ve Folklorik Tıp Dergisi, 14(3), 594-604.
- Osman Mutlu, T. (2014). Üniversite öğrencisi tenisçilerde empatik eğilim ve iletişim becerisi. *International Journal of Science Culture and Sport*, 2(5), 129. <https://doi.org/10.14486/IJSCS85>
- Özdemir, S., Akçakanat, T., & İzgüden, D. (2017). İnternet çağında sanal ortam yalnızlığı: Üniversite öğrencileri üzerine bir araştırma. *Süleyman Demirel Üniversitesi Vizyoner Dergisi*, 125–136. <https://doi.org/10.21076/vizyoner.338155>
- Şensoy, N., Çolak, P. K., & Doğan, N. (2020). Sağlık çalışanlarında psikolojik iyi oluş düzeyi ile sanal ortamda yalnızlık düzeyi arasındaki ilişki. *Türkiye Aile Hekimliği Dergisi*, 24(1), 41–50.
- Tabachnick, B. G., & Fidell, L. S. (2007). *Using multivariate statistics* (5th ed.). Allyn and Bacon.
- Tatlisu, B., & Kan, M. E. (2023). Öğretmen adaylarının spor ve farklı değişkenler açısından zekâ oyunlarına karşı tutumlarının incelenmesi. *Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 12(4), 1997–2003. <https://doi.org/10.37989/gumussagbil.1371303>

- Tosun, A., & Beşler, H. K. (2022). Sanal dünyada yalnız mıyız? Spor bilimleri öğrencileri üzerine araştırma. *Bilge Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 6(2), 139–145. <https://doi.org/10.47257/busad.1212016>
- Türker, Ü. (2020). Olimpik okçuluk ve gelişim psikolojisi açısından incelenmesi. *Anatolia Sport Research*, 1(1), 5–24. <https://doi.org/10.29228/anatoliasr.2>
- Türker, Ü., Gacar, A., & Karahüseyinoğlu, M. F. (2021). Yükseköğretim öğrencilerinin sosyal beceri düzeyleri üzerine bir araştırma: Bayburt Üniversitesi örneği. *Uluslararası Bozok Spor Bilimleri Dergisi*, 2(2), 92–107.
- Uçan, İ., & Ozan, M. (2019). Investigation of speech anxiety levels of physical education and sports department students in terms of different variables. *International Journal of Applied Exercise Physiology*, 8(3), 100–108.
- Ünal, S., & Korkmaz, Ö. (2023). Ortaöğretim düzeyindeki öğrencilerin dijital okuryazarlık düzeyleri, dijital bağımlılık ve sanal ortam yalnızlık düzeyleri. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(37), 218–240. <https://doi.org/10.35675/befdergi.1210839>
- Usta, E., Korkmaz, Ö., & Kurt, İ. (2014). The examination of individuals' virtual loneliness states in internet addiction and virtual environments in terms of inter-personal trust levels. *Computers in Human Behavior*, 36, 214–224. <https://doi.org/10.1016/j.chb.2014.03.072>
- Yeşildal, M., & Ertaş, H. (2020). Sanal ortam yalnızlığı ve özgüven üzerine bir araştırma. *Sinop Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 4(2), 513–526. <https://doi.org/10.30561/sinopusd.741893>
- Yılmaz, H., Demirkol, P., & Zahal, O. (2022). Konservatuvar öğrencilerinin empatik öfke düzeylerinin çeşitli değişkenlere göre incelenmesi. *Akademik İncelemeler Dergisi*, 14(2), 115–122. <https://doi.org/10.5152/AI.2022.995335>
- Yılmaz, İ., & Akyel, Y. (2008). Beden eğitimi öğretmen adaylarının empatik eğilim düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(3), 27–33.

Publishers' Note

IJOSS remains neutral with regard to jurisdictional claims in published maps and institutional affiliations.